

2018. aasta eesti keele 3. klassi tasemetööst

Tiina Mürsepp
eesti keele peaspetsialist

1. Eesti keele tasemetöö eesmärk

Alus: Haridus- ja teadusministri määrus nr 54 § 2; vastu võetud 15.12.2015.

Tasemetööde läbiviimise eesmärk on hinnata riiklike õppekavade üldpädevuste, valdkonnapädevuste, läbivate teemade ja õpitulemuste omandatust (edaspidi *õppekava eesmärgid ja õpitulemused*) selleks, et:

- 1) anda õpilasele, vanemale, koolile, kooli pidajale ja riigile võimalikult objektiivset ja võrreldavat tagasisidet õppimise ja õpetamise tulemuslikkusest ning sellest, milline on kooli panus õpilaste edasijõudmisse;
- 2) selgitada, kuidas õppe tulemuslikkus ning kooli panus õpilaste edasijõudmisse on ajas muutunud;
- 3) anda riigile informatsiooni hariduspoliitiliste otsuste tegemiseks;
- 4) toetada riikliku õppekava rakendamist ning suunata tasemetöö sisu ja vormi kaudu õppeprotsessi.

2. Tasemetöö korraldus

Tasemetöö viidi läbi paberil. Tasemetööd tegid valimisse kuuluvad eesti õppekeelega koolide 3. klassi õpilased. Tasemetöö valimisse kuulus 1904 õpilast 56 koolist. Tasemetöö sooritas 1847 õpilast (920 poissi ja 927 tüdrukut), 56 õpilast puudus.

3. Tasemetööga kontrollitavad õpitulemused

Tasemetöö koosnes seitsmest ülesandest. Tasemetööga kontrolliti õpilaste funktsionaalset kuulamisoskust (ülesanne 1); funktsionaalset kirjutamisoskust (ülesanded 2, 3); funktsionaalset lugemisoskust (ülesanded 2, 3, 4, 6, 7) ning üldoskusi: iseseisvat tööd teksti, skeemi ja tabeliga (ülesanded 2, 4, 5) ning olulise teabe leidmist, eristamist ning kasutamist.

4. Tasemetöö parandamine

Paberil läbi viidud tasemetöid kontrollisid ja parandasid kooli direktori poolt määratud õpetajad. Eesti keele tasemetöö parandamine põhines võtmel. Võtme alusel hindamine võimaldab muuta koolide tulemused võrreldavaks.

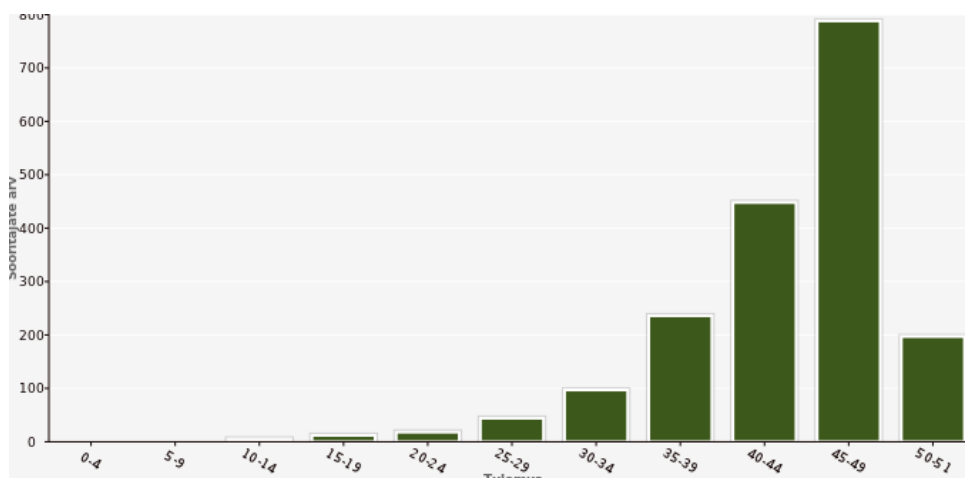
5. Tasemetöö tulemused

Tasemetöö tulemuste analüüs põhineb valimil. Tasemetöö sooritas 1847 õpilast: poisse ja tüdrukuid peaaegu võrdselt 50%. Valim sisaldas kõigi maakondade koolide õpilasi.

Tasemetöö keskmine tulemus oli 2018. aastal 85% (2017 – 79,7 % ; 2016 – 85%). Maakondadest olid kõige edukamad Lääne, Saare ja Tartu maakonna õpilased, kelle tasemetöö lahendamise keskmine tulemus oli 88-89%. Madalaimad tulemused olid Ida-Viru maakonna õpilastel 77% ja Põlva maakonna õpilastel 79%. Üldjoontes said kõigi maakondade õpilased tasemetöö lahendamisega hästi hakkama.

Tabel 1. Tasemetöö üldstatistika

Aasta	Õpilaste hulk	Maksimaalne tulemus	Minimaalne tulemus	Keskmine tulemus
2017	1933	51	10	41
2018	1847	51	0	43

Joonis 1. Tulemuste jaotus

Tabel 2. Tulemused maakonniti (2018)

	Õpilaste hulk	(%)	keskm.	keskm. %	min	mediaan	max	st. hälve
Harju maakond	712	39	42,5	83	0	44	51	7,2
Hiiu maakond	11	1	43,6	86	27	41	51	6,9
Ida-Viru maakond	40	2	39,2	77	22	40	51	7,9
Jõgeva maakond	30	2	42,1	82	13	44.5	51	8,2
Järva maakond	42	2	42,2	83	28	43	50	5,3
Lääne-Viru maakond	135	7	43,9	86	25	46	50	6,2
Lääne maakond	34	2	45,1	89	22	46.5	50	6,2
Põlva maakond	11	1	40,5	79	22	43	50	9
Pärnu maakond	205	11	44,4	87	22	45	51	5,0
Rapla maakond	72	4	41,1	81	17	42	51	7,1
Saare maakond	106	6	45,5	89	30	46	51	4,4
Tartu maakond	248	13	44,8	86	19	46	51	5,1
Valga maakond	52	3	43,3	85	17	44	50	6,8
Viljandi maakond	88	5	41,1	81	19	42	50	6,4
Võru maakond	61	3	42,9	84	25	44	51	6,1
Kokku	1847	100	43,1	85	0	45	51	6,6

Tasemetöö sooritamise keskmine tulemus oli poistel 83% (2017 – 76,8%; 2016 – 83,0%) tüdrukutel 86% (2017 – 82,7%; 2016 – 87,1%). Tasemetöö sooritamise minimaalne tulemus oli poistel 4 punkti, tüdrukutel 0 punkti ja maksimaalne tulemus 51 punkti.

Tabel 3. Tulemused soo järgi (2018)

	Õpilaste hulk	(%)	keskm	keskm %	min	mediaan	max	st. hälve
Poisid	920	49,8	42,2	83	4	44	51	6,8
Tüdrukud	927	50,2	44,1	86	0	46	51	6,2

Kokku	1847	100	40,7	85	0	45	51	6,6
-------	------	-----	------	----	---	----	----	-----

Tabel 4. Tulemuste jaotus soo järgi (2018)

	Poisid	Tüdrukud	Kokku
0%	0	1	1
1-19%	1	1	2
20-49%	24	17	41
50-74%	209	106	315
75-100%	686	802	1488
Kokku	920	927	1847

Tabel 5. Kodune keel erineb kooli õppekeelest (2018)

	Õpilaste hulk	(%)	keskm	keskm %	min	mediaan	max	st. hälve
ei	1755	95	43,4	85	4	45	51	6,3
jah	92	5	38,8	76	0	41	50	9,7
Kokku	1847	100	43,1	85	0	45	51	6,6

Kodune keel erineb kooli õppekeelest 5% tasemetöö sooritajatest. Nende õpilaste keskmine tulemus on 9% võrra madalam eesti kodukeelega õpilaste keskmisest tulemusest.

Tabel 6. Saab logopeedilist abi (2018)

	Õpilaste hulk	(%)	keskm	keskm %	min	mediaan	max	st. hälve
ei	1555	84	44,0	86	10	45	51	6,0
jah	292	16	38,8	76	0	40	51	7,8
Kokku	1847	100	43,1	85	0	45	51	6,6

Tabel 7. Saab õpiabi (2018)

	Õpilaste hulk	(%)	keskm	keskm %	min	mediaan	max	st. hälve
ei	1656	90	44,0	86	0	45	51	5,9
jah	191	10	35,5	70	13	37	48	6,9
Kokku	1847	100	43,1	85	0	45	51	6,6

Logopeedilist või õpiabi saavate õpilaste osakaal on vastavalt 16% ja 10%. Nende õpilaste keskmine tulemus aga vastavalt 10% ja 16% madalam kui ülejäänud õpilastel.

Tabel 8. Edukuse ja kvaliteedi näitajad maakonniti (2018)

	Õpilaste hulk	edukus	kvaliteet	edukus (%)	kvaliteet (%)
Harju maakond	712	688	578	97	81
Hiiu maakond	11	11	9	100	82
Ida-Viru maakond	40	38	25	95	63
Jõgeva maakond	30	28	24	93	80
Järva maakond	42	42	35	100	83
Lääne-Viru maakond	135	134	111	99	82
Lääne maakond	34	33	31	97	91
Põlva maakond	11	10	9	91	82
Pärnu maakond	205	202	186	99	91
Rapla maakond	72	70	54	97	75
Saare maakond	106	106	98	100	92
Tartu maakond	248	247	225	100	91
Valga maakond	52	50	47	96	90
Viljandi maakond	88	85	68	97	77
Võru maakond	61	59	50	97	82
Kokku	1847	1803	1550	98	84

Maakondade lõikes on edukuse protsent kõige kõrgem Hiiu, Järva, Saare ja Tartu maakonnas. Madalam edukuse protsent on aga Põlva ja Jõgeva maakonnas. Kvaliteet on kõige kõrgem Lääne, Tartu ja Pärnu maakonnas ning madalaim Rapla maakonnas.

Tabel 9. Edukuse ja kvaliteedi näitajad soo järgi (2018)

	Õpilaste hulk	edukus	kvaliteet	edukus (%)	kvaliteet(%)
Poisid	920	895	724	97	79
Tüdrukud	927	908	826	98	89
Kokku	1847	1803	1550	98	84

Kui poiste ja tüdrukute edukuse protsent on peaaegu võrdne, siis kvaliteet on poistel 10% madalam.

Tabel 10. Edukus ja kvaliteet. Kodune keel erineb kooli õppekeelest (2018)

	Õpilaste hulk	edukus	kvaliteet	edukus (%)	kvaliteet(%)
ei	1755	1719	1489	98	85
jah	92	84	61	91	66
Kokku	1847	1803	1550	98	84

Edukus ja kvaliteet sõltuvad ka kodusest keelest. Kui eesti kodukeelega õpilaste edukus on 7% kõrgem, siis kvaliteedi vahe on 19% eesti kodukeele kasuks.

Tabel 11. Edukus ja kvaliteet. Saab logopeedilist abi (2018)

	Õpilaste hulk	edukus	kvaliteet	edukus (%)	kvaliteet(%)
ei	1555	1529	1363	98	88
jah	292	274	187	94	64
Kokku	1847	1803	1550	98	84

Tabel 9. Edukus ja kvaliteet. Saab õpiabi (2018)

	Õpilaste hulk	edukus	kvaliteet	edukus (%)	kvaliteet(%)
ei	1656	1632	1460	99	88
jah	191	171	90	90	47
Kokku	1847	1803	1550	98	84

Logopeedilist või õpiabi saavate õpilaste edukus erineb tavaõpilaste edukusest vastavalt 4% ja 5%, kuid kvaliteet on logopeedilist abi saavatel õpilastel 24% ja õpiabi saavatel õpilastel 39% madalam.

Tabel 10. Edukus ja kvaliteet. Õpib individuaalse õppekava alusel (2018)

	Õpilaste hulk	edukus	kvaliteet	edukus (%)	kvaliteet(%)
ei	1783	1751	1528	98	86
jah	64	52	22	81	34
Kokku	1847	1803	1550	98	84

Individuaalse õppekava alusel õppivate õpilaste edukus on 17% madalam ning kvaliteet 50% madalam.

6. Tasemetöö tulemused ülesannete lõikes

Tasemetöoga kontrolliti õpilaste funktsionaalset kuulamis-, lugemis- ja kirjutamisoskust. Tasemetöö keskne teema oli loomaaia külastus, st enamik ülesandeid oli selle valdkonnaga seotud. Tasemetöös oli seitse ülesannet. Tasemetöö punktijaotus on selgitatud korraldusjuhendis ja tasemetöö võtmes.

Tabel 11. Lahendatus ülesannete lõikes

	<i>min</i>	keskm	keskm %	<i>max</i>	poiste sooritus (%)	tüdrukute sooritus (%)
Ülesanne 1	0	5,3	89	6	88	89
Ülesanne 2	0	5,5	79	7	77	81
Ülesanne 3	0	8,9	74	12	70	78
Ülesanne 4	0	5,1	85	6	83	86
Ülesanne 5	0	4,8	96	5	96	97
Ülesanne 6	0	4,1	83	5	82	84
Ülesanne 7	0	9,2	92	10	90	93

Esimene ülesanne oli kuulamisülesanne (6 punkti), mis põhines loomaaeda mineku ettevalmistamist käsitleval tekstil. Õpilased pidid kuulama teksti kaks korda ja valima kuuldu põhjal kolme valikvastuse hulgast küsimusele sobiva vastuse. Ülesandes oli kuus küsimust. Ülesande lahendamisega said õpilased hästi hakkama ning keskmise lahendusprotsent oli 89. Poiste ja tüdrukute tulemused olid ühtlased vastavalt 88% ja 89%. Kõige raskem oli õpilastele kolmas väide, õigeid vastuseid oli 77%.

Tabel 12. Esimese ülesande lahendatus

	<i>min</i>	keskm	keskm (%)	<i>max</i>	poiste sooritus (%)	tüdrukute sooritus (%)
--	------------	--------------	------------------	------------	----------------------------	-------------------------------

v1	0	1	97	1	97	97
v2	0	0,9	87	1	85	88
v3	0	0,8	77	1	79	76
v4	0	0,9	87	1	87	88
v5	0	1	96	1	95	96
v6	0	0,9	89	1	86	92

Teise ülesandega (7 punkti) kontrolliti, kuidas õpilased oskavad kasutada tabeli andmeid. Ülesande tekstis oli 7 lünka. Teksti ja tabeli teemaks oli info loomaia külastajale. Tabelit põhjal tuli kirjutada igasse lünka sobiv sõna või number. Ülesande lahendamise keskmine tulemus oli 79%, seejuures poistel 77% ja tüdrukutel 81%.

Tabel 13. Teise ülesande lahendatus

	<i>min</i>	<i>keskm</i>	keskm (%)	<i>max</i>	poiste sooritus (%)	tüdrukute sooritus (%)
v7	0	0,9	95	1	94	95
v8	0	0,9	85	1	84	86
v9	0	0,9	93	1	93	94
v10	0	0,9	92	1	90	93
v11	0	0,7	67	1	64	71
v12	0	0,6	60	1	56	64
v13	0	0,6	59	1	57	61

Kolmas ülesanne oli pikema teksti lugemine ja loetud teksti põhjal küsimustele vastamine. Ülesande eest oli võimalik saada 12 punkti. Õpilased pidid etteantud küsimustele vastama täislausetega. Vastuslausete algus oli osaliselt ette antud. Iga üksikküsimusele antud sisuliselt ja keeleliselt õige vastuse eest sai õpilane 2 punkti. Ülesande lahendamise keskmine oli 74%, poistel 70% ja tüdrukutel 78%. Poiste tulemused olid kõikide küsimuste osas tüdrukute tulemustest kehvemad. Kolmas ülesanne osutus tasemetöö kõige raskemaks ülesandeks.

Tabel 14. Kolmanda ülesande lahendatus

	<i>min</i>	<i>keskm</i>	keskm (%)	<i>max</i>	poiste sooritus(%)	tüdrukute sooritus (%)
v14	0	1,8	89	2	87	92

v15	0	1,5	75	2	71	78
v16	0	1,4	70	2	68	72
v17	0	1,6	78	2	73	84
v18	0	1,0	52	2	46	58
v19	0	1,6	79	2	76	83

Neljandas ülesandes pidid õpilased tutvuma plakadiga, mis kirjeldasid kolme looma, lugema teksti ja täitma lüngad. Sõnad sai valida vastuste pangast. Iga vastuse eest oli võimalik saada 1 punkt. Ülesande keskmine tulemus oli 85%, poistel 83% ning tüdrukutel 86%.

Tabel 10. Neljanda ülesande lahendatus

	<i>min</i>	<i>keskm</i>	keskm (%)	<i>max</i>	poiste sooritus (%)	tüdrukute sooritus (%)
v20	0	0,9	89	1	88	89
v21	0	0,7	70	1	67	73
v22	0	0,9	93	1	92	93
v23	0	0,9	93	1	91	94
v24	0	0,8	84	1	93	85
v25	0	0,8	79	1	75	83

Viiendas ülesandes (5 punkti), oli vaja tutvuda diagrammiga ning täita tabel. Ülesanne oli lõimitud matemaatikaga. Õpilastel oli vaja diagrammi põhjal märkida tabelisse, milliseid loomi ja kui palju poiss loomaaias nägi. Iga õigesti märgitud vastus andis 0,5 punkti. Ülesande keskmine lahendusprotsent oli 96 (poistel 95% ja tüdrukutel 96%). Kokkuvõttes saadi ülesande lahendamise ühtlaselt hästi hakkama, ning see osutus tasemetöö kõige kergemaks ülesandeks.

Tabel 11. Viienda ülesande lahendatus

	<i>min</i>	<i>keskm</i>	keskm (%)	<i>max</i>	poiste sooritus (%)	tüdrukute sooritus (%)
v26	0	0,5	94	0,5	94	94
v27	0	0,5	96	0,5	96	97
v28	0	0,5	96	0,5	95	97
v29	0	0,5	98	0,5	98	98
v30	0	0,5	96	0,5	95	96

v31	0	0,5	98	0,5	97	98
v32	0	0,5	96	0,5	95	97
v33	0	0,5	98	0,5	97	98
v34	0	0,5	96	0,5	96	96
v35	0	0,5	96	0,5	96	97

Kuuenda ülesandega (5 punkti) kontrolliti täishäälikute tundmist. Õpilased pidid lugema teksti ja kirjutama lünka sobiva pikkusega täishääliku. Iga õigesti märgitud vastus andis 0,5 punkti. Ülesande lahendamise keskmine tulemus oli 83%, poistel 82%, tüdrukutel 84%.

Tabel 12. Kuuenda ülesande lahendatus

	<i>min</i>	keskm	keskm (%)	<i>max</i>	poiste sooritus (%)	tüdrukute sooritus (%)
v36	0	0,2	48	0,5	45	51
v37	0	0,4	72	0,5	71	72
v38	0	0,5	95	0,5	95	96
v39	0	0,5	94	0,5	92	95
v40	0	0,4	77	0,5	75	78
v41	0	0,4	86	0,5	84	87
v42	0	0,4	89	0,5	88	90
v43	0	0,5	94	0,5	93	95
v44	0	0,4	81	0,5	79	83
v45	0	0,5	95	0,5	94	95

Seitsmendas ülesandes (5 punkti) pidi lugema teksti ning märkima sõnades suure või väikese algustähe. Iga õigesti märgitud vastus andis 0,5 punkti. Ülesande keskmine lahendusprotsent oli 92, poistel 90%, tüdrukutel 93%.

Tabel 13. Seitsmenda ülesande lahendatus

	<i>min</i>	keskm	keskm (%)	<i>max</i>	poiste sooritus (%)	tüdrukute sooritus (%)
v46	0	0,5	99	0,5	99	99
v47	0	0,5	98	0,5	98	99
v48	0	0,5	94	0,5	92	95
v49	0	0,4	89	0,5	87	91

v50	0	0,4	87	0,5	85	89
v51	0	0,5	92	0,5	89	95
v52	0	0,5	93	0,5	90	96
v53	0	0,4	83	0,5	82	84
v54	0	0,5	95	0,5	94	96
v55	0	0,5	97	0,5	96	98
v56	0	0,5	96	0,5	95	96
v57	0	0,5	96	0,5	95	97
v58	0	0,5	97	0,5	96	98
v59	0	0,5	96	0,5	94	98
v60	0	0,5	94	0,5	92	96
v61	0	0,4	88	0,5	86	90
v62	0	0,4	87	0,5	84	91
v63	0	0,5	94	0,5	93	95
v64	0	0,5	96	0,5	96	96
v65	0	0,3	61	0,5	59	62

Kokkuvõtteks

3. klassi õpilased said 2018. aasta eesti keele tasemetöö lahendamise hästi hakkama. Tasemetöö oli õpilastele jõukohane, keskmine tulemus oli 85%. Poiste ja tüdrukute tasemetöö sooritamise tulemuste erinevus oli 3% (eelmisel aastal 5,9%, 2016. aastal 4,1%). Maakonniti olid tasemetöö sooritamise tulemuste erinevus 12% (2017. aastal 10,3% ning 2016. aastal 8,7%). Tasemetöö tulemused näitasid, et õpilased on omandanud õppekava õpitulemustega nõutud oskused.

Esimeses kooliastmes on ainekeskses tasemetöös ülesanded omavahel temaatiliselt seotud ning ülesannetes oli lõimingut matemaatika ja loodusõpetusega.

Tasemetöö parandamisega said õpetajad üldjoontes hästi hakkama. Korraldusjuhend ja võti olid hästi mõistetavad. Tasemetöö parandamises suuri probleeme ei esinenud. Kolmandas ülesandes tekkis küsimusi punktide märkimisel (2 punkti 0,5 punkti kaupa märkimine). Hindaja kastidesse oli jäetud märkimata 0,5 punkti tähis (5, 6 ja 7 ülesande juures). Punktide kokku arvestamisel esines

mõningaid ebatäpsusi, mis takistasid tulemuste sisestamist ning vajasisid korrigeerimist.

Tagasiside andis 69 õpetajat, mis on edaspidiseks tasemetöö koostamiseks väga vajalik. Tagasiside tasemetööle oli igati positiivne ja toetav. Õpetajate arvates oli selle aasta töös hea läbiv teema ning ülesannete jaotus. Töö oli lapsesõbralik ja arusaadav. Töö selekteeris välja need, kellel oli aasta vältel probleeme teksti kuulamise ja lugemisega. Samas oli arvestatud ka nõrgemate õpilastega, kes said eduelamuse. Kuid leiti ka, et mõnele õpilastele oli töö liiga kerge ning liiga vähe oli tasemetöös grammatikaülesandeid. Enamuse arvates oli töö keskmise raskusastmega ning jõukohane ja huvitav. Mõne ülesande lahendamist takistas õpetaja arvates õpilase kitsas silmaring või kogemuse puudumine (maalapsed) ning mitteeesti kodukeel. Töökäsud olid selged ning lastele arusaadavad. Hindamisjuhend oli selgesti mõistetav ja lihtsalt jälgitav.

Kõige keerulisemaks osutus kolmas ülesanne, kus oli vaja lugeda teksti ja vastata küsimustele täislausetega. Ettepanek tehti, et mitme ülesande juures oli tülikas hindajakasti märkida 0,5 punkti. Mitmed hindajad olidki jätnud selle tegemata.

Teist ülesannet (tabelist info otsimine ja lünkades kasutamine) peeti huvitavaks ja eluliseks. Samas osa lapsi ilmselt igapäevaelus sedalaadi tegevusega huvi või kogemuse puudumise tõttu iseseisvalt kokku ei puutu.

Tasemetöö sooritamiseks ette nähtud aega peeti üldiselt piisavaks. Oli neid, kes jõudsid ettenähtud ajast kiiremini valmis. Tähelepanu raskustega õpilastel jäi punkte saamata. Tasemetöö annabki õpetajale info, millele tuleks iga õpilase juures õppetöös tähelepanu pöörata.

Lõppkokkuvõtteks sobib üks tagasiside andnud õpetaja mõte – tasemetöö oli kõigile osapooltele pingevaba.